

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 411-02/15-3/
Ljubljana, 9. julij 2015

EPA 611-VII

Državni svet Republike Slovenije je na 14. izredni seji 9. 7. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M n e n j e

k Predlogu zakona o spremembi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (ZIPRS1415-F) – nujni postopek

Predlagana sprememba zakona določa za drugo polletje 2015 povprečnino v višini 514,22 eurov, medtem ko veljavni Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 določa za to obdobje povprečnino v višini 500,83 eurov. Dogovor o višini povprečnine za leto 2015 sklenjen med Vlado in reprezentativnima združenjema občin predvideva, da bo Vlada, glede na zakonsko določen nizek znesek povprečnine za drugo polletje 2015, že v letošnjem letu sprejela systemske ukrepe, s katerimi naj bi zagotovila znižanje stroškov občin za 22,8 mio eurov na letni ravni. Ugotovljeno je bilo, da ji bo z ukrepi uspelo znižati stroške le za 9,033 mio eura. Sredstva za financiranje višje povprečnine se bodo tako zagotovila s povečanjem finančne izravnave iz državnega proračuna in sicer za 13,75 mio evrov.

Državni svet se je seznanil s skupnim stališčem predsedstva Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije, ki vztrajajo na dogovorjeni povprečnini v višini 525 eurov tudi v drugi polovici leta 2015 in predlagajo, da se na koncu tega leta na podlagi izračunanih realnih prihrankov za občine višina povprečnine prilagodi glede na dejansko ugotovljene prihranke občin oziroma povečanje njihovih stroškov. Predsedstva vseh treh združenj občin napovedujejo uporabo vseh pravnih sredstev za zaščito pravic občin, če povprečnina tudi v drugi polovici 2015 ne ostane na ravni 525 eurov. Združenja občin opozarjajo tudi na 46. a člen ZIPRS1415 oziroma omejitev sredstev nad primerno porabo, saj občinam, pri katerih prihodki iz dohodnine presegajo primerno porabo, pripadajo samo prihodki iz naslova dohodnine samo do višine primerne porabe. Ta določba najbolj prizadene večje oziroma mestne občine, ki so zaradi tega dodatno prikrajšane.

Državni svet meni, da je nujno sprejeti spremembo ZIPRS1415 in na novo določiti višino povprečnine za drugo polovico 2015, vendar se ne strinja s predlagano

povprečnino v višini 514,22 eurov, saj občinam ne zagotavlja izvajanja zakonskih nalog. Državni svetniki izpostavljajo, da višina povprečnine že sedaj ne pokriva dejanskih obveznosti občin, z morebitnim njenim znižanjem pa bi bilo ogroženo ne le delovanje, ampak tudi obstoj lokalne samouprave. Občine so zaradi pomanjkanja finančnih sredstev primorane najemati kredite za izvajanje zakonskih nalog, s čimer se zmanjšuje kreditni potencial občin za investicije, kar ima negativne posledice za gospodarstvo v celoti. Zato se Državni svet pridružuje skupnemu stališču predsedstev vseh treh združenj občin, da se povprečnina v višini 525 eurov ohrani tudi po 1. 7. 2015. Povprečnino v višini 525 eurov v drugi polovici 2015 je predlagala Interesna skupina lokalnih interesov že v okviru pobude, ki jo je Državni svet podprl na 30. seji 10. 6. 2015 in posredoval Vladi.

Državni svet poudarja, da Vlada ni izpolnila obljub iz Dogovora o višini povprečnine za leto 2015, saj do 30. 6. 2015 ni zagotovila sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin za 22,8 mio eurov na letni ravni. Medtem ko naj bi prihranki občin iz naslova predlaganih in uveljavljenih ukrepov v letu 2015 po podatkih Ministrstva za finance znašali 9,033 milijonov eurov, v Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin Slovenije ocenjujejo, da občine teh prihrankov niso deležne oziroma jih niso deležne vse občine. Državni svet poudarja, da bi morali biti varčevalni ukrepi za znižanje stroškov občin sistemski in ne parcialni, kar se dogaja danes, ko vse občine ne občutijo prihrankov, ampak je oziroma bo učinkov večjega dela ukrepov deležna le manjšina občin. V občinah so razočarani, saj so pred podpisom Dogovora o višini povprečnine za leto 2015 dobili zagotovilo, da bodo vse in ne samo nekatere občine deležne znižanja stroškov. Ob tem državni svetniki opozarjajo tudi na pogajanja Vlade s sindikati javnega sektorja o plačnem sistemu, ki se bodo lahko rezultirala v večji obremenitvi občinskih sredstev. Občine zaradi finančnih težav tudi ne bodo v takšni meri kot je želeno sposobne pripravljati projektov, s katerimi bi kandidirale za evropska sredstva nove finančne perspektive.

Prav tako bo morebitno sprejetje Zakona o pogojih za izvedbo ukrepa odpusta dolgov, ki je v zakonodajnem postopku, imelo pomembne finančne učinke na občinske proračune, kar je tudi treba upoštevati pri določanju višine povprečnine.

V javnosti se ustvarja vtis, da bodo občine z določitvijo predlagane povprečnine v višini 514,22 eurov v drugi polovici tega leta prejele dodatna sredstva, kar pa ni res. Že povprečnina v višini 525 eurov pomeni 11 eurov nižjo povprečnino od povprečnine v letu 2014 in ne zagotavlja financiranja primerne porabe. Če bi upoštevali realno povprečnino, bi ta morala znašati preko 600 eurov. Državni svetniki se zavedajo javnofinančne situacije države, vendar bi se morala Vlada resneje lotiti sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin.

V zvezi z dogovorom Vlade in reprezentativnima združenjema občin Slovenije v Dogovoru o povprečnini za leto 2015, da se v letu 2015 za sofinanciranje investicij izplača investicijski transfer v višini 1 % skupne primerne porabe občin, razlika do 2 % skupne primerne porabe občin pa se zagotovi v letu 2016, državni svetniki pričakujejo, da bo Vlada to zavezo uresničila.

Državni svet poziva predlagatelja zakona, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka v čim večji možni meri upošteva opozorila, predloge in stališča, ki so jih podale Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije.

Državni svet predlaga, da se povprečnina v višini 525 evrov izplačuje tudi v drugi polovici leta 2015, pri čemer pa naj se na podlagi izračunanih realnih prihrankov za občine višina povprečnine poračuna koncem tega leta oziroma prilagodi glede na dejansko ugotovljene prihranke občin oziroma povečanje njihovih stroškov.

Na podlagi navedenega Državni svet predlaga matičnemu delovnemu telesu Državnega zbora, da povzame naslednja amandmaja:

Amandma k 1. členu:

1. člen se spremeni tako, da se glasi:

»V Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2014 in 2015 (Uradni list RS, št. 101/13, 9/14 – ZRTVS-1A, 25/14 – ZSDH-1, 38/14, 84/14, 95/14 – ZUJF-C, 95/14, 14/15 in) se v prvem odstavku 46. člena doda nova druga alineja, ki se glasi:

- za proračunsko leto 2015: 525,00 eura, pri čemer se na podlagi izračunanih realnih prihrankov za občine višina povprečnine poračuna koncem leta oziroma prilagodi glede na dejansko ugotovljene prihranke občin oziroma povečanje njihovih stroškov.

Drugi odstavek 46. člena se črta.«

Amandma k 2. členu:

V prvem in drugem odstavku se znesek »514,22 eura« nadomesti z zneskom »525,00 eura«.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Milan Ozimič.

Branko Šumenjak
podpredsednik